

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTOR: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RADULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secf. I*: Nastasia F. Carp cu Ioniță S. Jiglău. — *Observație de d-l D. Alexandresco.*

Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea II: Ion Gheorghe cu Ministerul public.

Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III: Judecătorul-sindic al tribunalului Romanai cu Frații Bernfeld și alții.

Curtea de apel din București, secțiunea II: St. St. Sendrea cu Alex. Mavru.

Tribunalul Iași, secțiunea I: A. Mărculescu cu Efreim Mazlâm, consiliu judiciar al lui Rosetti-Roznovanu, și Adela Kogălniceanu.

NECROLOG.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA I

Audiența dela 27 Ianuarie 1910

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Nastasia F. Carp cu Ioniță S. Jiglău și alții

STARE CIVILĂ.— PROBĂ.— EPOCĂ ANTERIOARĂ CODULUI CIVIL.—
ART. 33 C. CIVIL.

Atât în Regulamentul organic al Moldovei, cât și în codul Calimach, neexistând nici o dispoziție care să organizeze probele în materie de stare civilă, nașterile, căsătoriile și încetările din viață se puteau dovedi deci la acea epocă prin martori, ca orice fapt juridic.

Prin urmare, instanța de fond nu poate respinge proba cu martori prin care s'ar tinde la dovedirea unui act de stare civilă petrecut la o epocă anterioară codului civil, fără a comite un vădit exces de putere.

No. 40. — Casată, în urma recursului făcut de Nastasia Fotache Carp, sentința tribunalului Tutova, No. 357 din 1907, dată în proces cu Ioniță S. Jiglău și alții.

S'au ascultat: d-nii avocați D. Stoenescu și Const. V. Obeneanu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat R. Dragomirescu, în combateri; d-l procuror general C. R. Manolescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului III de casare:

«Violarea lezei Caragea, intrucât fiind născută sub imperiul acelei legi, proba testimonială eră admisibilă, pe motivul că registrele de stare civilă erau ținute pe acele timpuri în cea mai mare neregulă».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul a respins proba cu martori, cerută de recurent pentru a dovedi filiațiunea sa, pentru motivul că registrele actelor de stare civilă, pe anul în care pretinde că este născută recurenta, sunt în ființă și deci dovada trebuie să se facă printr'un extract după acele registre, iar nu prin martori;

Considerând că se constată că recurenta a pretins că este născută în comuna Smulți, județul Covurlui, în anul 1865, înainte de Decembrie acel an, adică înainte de punerea în aplicare a codului civil actual;

Considerând că, atât în Regulamentul organic al Moldovei, care încredință preoților ținerea actelor stărei civile și prescrie reguli generale relative la modul cum trebuie să fie ținute, cât și în codul Calimach nu există nici o dispoziție care să prevadă că nașterile, căsătoriile și încetările din viață, nu pot fi probate decât numai cu extracte scoase după registrele de stare civilă ținute de preoți, cu alte cuvinte, care să organizeze probele în materie de stare civilă, cum face actualul cod civil, prin art. 33, care prevede că actele stărei civile nu se pot dovedi prin alte dovezi scrise sau prin martori, decât în două cazuri excepționale: când nu vor fi existat registre și când se vor fi perdut;

Considerând că, în lipsa unor asemenea dispozițiuni în Regulamentul organic al Moldovei și în codul Calimach, nașterile, căsătoriile și încetările din viață, se puteau dovedi la acea epocă prin martori, ca orice fapt juridic;

Considerând că, în speță, recurenta, cerând să dovedească cu martori un act de stare civilă petrecut înainte de punerea în aplicare a codului civil actual, tribunalul a comis un exces de putere când a respins o asemenea probă pentru motivul că nu se dovedește perderea registrelor de stare civilă din acel timp, aplicând astfel în mod greșit art. 33 din codul civil la fapte petrecute sub vechile legiuri;

Că, prin urmare, motivul de casare este fondat.

Pentru aceste motive, casează.

Observație.— Este cunoscut că, înainte de Regulamentul organic, nu s'a ținut în țara noastră nici un fel de registre pentru întocmirea și înscrierea actelor stărei civile; de unde rezultă că nașterile, săvârșirile din viață și căsătoriile întâmplare înainte anulului 1832, data punerii în lucrare a acestui Regulament, pot fi astăzi stabilite cu martori, fără nici o formalitate.

Ce trebuie să decidem în privința actelor stărei civile săvârșite dela Regulamentul organic încoace, până la aplicarea codului actual?

Curtea de casație a decis la 1896, ca și astăzi, că, sub Regulamentul organic al Munteniei, proba testimonială eră admisă fără nici o restricție, sub cuvânt că, în acel Regulament, nu există nici o dispoziție care să organizeze probele în materie de stare civilă¹⁾; și decizia ce publicăm mai sus admite aceeaș soluție în privința Regulamentului organic al Moldovei.

O altă decizie a Curței de casație admite aceeaș soluție, sub cuvânt că, înainte de punerea în lucrare a codului actual, n'ar fi existat registre de stare civilă în regulă²⁾.

Această soluție este, după părerea noastră, cu desăvârșire inadmisibilă, întrucât Regulamentul organic al ambelor țări organizează în mod foarte complet serviciul actelor stărei civile, încredințându-l preoților. Întrucât deci, după acel Regulament, actele stărei civile își aveau ființă în aceleași condiții ca și aștăzi, cu deosebire numai că preoții erau ofițeri ai stărei civile, nu se poate pune în principiu că proba testimonială este de-a-dreptul admisibilă. Pentru ca această probă să poată fi admisă, trebuie să se dovedească mai întâiu în mod prealabil inexistența registrelor sau perderea lor.

1) Bult. 1896, p. 1328. Cpr. și Bult. 1894, p. 438, 439.

2) Vezi Bult. Cas. 1901, p. 781.

Aceasta este rigoarea principiilor, și Curtea de casație a consacrat această soluție prin alte decizii ale sale anterioare³⁾.

O singură excepție s'ar putea face și s'a făcut chiar dela această regulă, și anume, în privința Izraeliților, căci deși măsurile luate de Regulamentul organic le erau și lor aplicabile⁴⁾, totuș este de notorietate publică că registrele stărei civile n'au fost ținute pentru dânșii, ca și pentru străinii de celelalte rituri. De aceea s'a și decis că proba testimonială este de-a-dreptul admisibilă, în privința lor, spre a se dovedi starea lor civilă⁵⁾. Și încă și aceasta este îndoelnic.

A pune însă în principiu, în mod general, că proba testimonială trebuie să fie primită pentru orice act al stărei civile petrecut sub Regulamentul organic, aceasta n'o putem admite sub nici un cuvânt.

D. ALEXANDRESCO

SECȚIUNEA II

Audiența dela 18 Februarie 1909

Președința d-lui N. Mandrea, președinte

Ion Gheorghe cu Ministerul public

APEL.— MATERIE CORECȚIONALĂ.— ADRESAREA LUI LA PREȘEDINTELE TRIBUNALULUI.— VALABILITATE.— ART. 198 PR. CIV.

Faptul că declarația de apel în materie corecțională a fost adresată către președintele tribunalului, iar nu la grefa tribunalului, nu poate să atragă nulitatea apelului, dacă se constată că apelul a fost primit la tribunal.

Prin urmare, în asemenea condițiuni, numai cu exces de putere și violarea art. 198 pr. pen., Curtea de apel poate respinge un apel ca neregulat introdus.

No. 404. — Casată, în urma recursului făcut de Ion Gheorghe, deciziunea Curței de apel din București, secțiunea II, No. 1282 din 1908.

S'a ascultat recurentul și d-l procuror P. Sadoveanu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere cu violarea art. 198 pr. penală.

«Curtea de apel comite un exces de putere, când imi respinge apelul ce făcusem contra sentinței tribunalului Ilfov, secția III, sub motiv că apelul făcut de mine e direct, adică făcut contra prescrip-

3) Vezi Bult. 1869, p. 251; Bult. s. 1, 1879, p. 662. Cpr. și Em. Cernătescu, Dreptul din 1893, No. 82, p. 662.

4) Vezi tom. I al Coment. noastre, p. 385, nota 2 și 404, nota 2 (ed. 2-a).

5) Cas. rom. Bult. s. 1, 1879, p. 784.

țiunilor art. 198 pr. penală. Aceasta provine însă din neobservarea exactă a dosarului, căci apelul făcut de mine e adresat și dat la grefa tribunalului, iar nu la Curtea de apel, deci făcut conform art. 198 pr. penală. Ca dovadă e că apelul se află în dosarul tribunalului, iar nu în acel al Curței».

Având în vedere că, prin decizia supusă recursului, s'a respins ca neregulat apelul făcut de recurent contra sentinței tribunalului Ilfov, secț. III, No. 637 din 1908, de oarece n'a fost declarat la grefa tribunalului, ci la președintele tribunalului;

Considerând că declarația de apel se vede că s'a primit la tribunal;

Că, faptul că acea declarație e adresată președintelui tribunalului nu e de natură să atragă nulitatea apelului, când constatat e că apelul a fost primit la tribunal;

Că, prin urmare, cerințele art. 198 din procedura penală fiind indeplinite, numai cu exces de putere Curtea a declarat apelul neregulat, așa că motivul de casare e neintemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 24 Martie 1910

Președinta d-lui G. P. Petrescu, președinte

Judecătorul-sindic al trib. Romanați cu Frații Bernfeld și alții

FALIMENT.—CONCORDAT.—SENTINȚĂ DE OMOLOGARE.—APEL.—DREPTUL DE CONTROL AL CURȚEI.—ART. 848 COD. COM.

FALIMENT.—VERIFICAREA CREAȘTELOR.—CREDITOR RESPINS.—ATACAREA PROCESULUI-VERBAL.—ART. 772, 774 ȘI 780 C. COM.

1° Odată ce legea permite ca sentința tribunalului prin care s'a încuviințat omologarea concordatului să fie atacată cu apel de creditorii cari nu au intervenit la votare, nu se poate tăgădui Curței de apel dreptul de a examina dacă concordatul s'a făcut cu observarea formelor prescrise de lege, dacă adică acei cari l'au votat au fost numai creditorii ale căror creanțe au fost verificate ori admise provizoriu, cum cere art. 848 din codul comercial, sau dacă, din contră, au luat parte la facerea lui și creditorii neverificați, cărora legea nu le acordă acest drept.

2° Odată ce procesul-verbal de verificarea creanțelor a fost închis, creditorul respins dela verificare nu are altă cale decât cea prevăzută de art. 774 cod. com., adică de a se adresa tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru rezolvirea contestațiilor; el nu mai poate fi încă odată verificat, nici în baza art. 780 cod. com., căci acest text de lege privește numai pe creditorii cari și-au declarat creanțele, iar nu și pe aceia cari s'au prezentat la verificare și cari fiind respinși, nu mai au alt drept decât să atace procesul-verbal pe căile prescrise de lege, iar nu să ceară o nouă verificare.

No. 127.—Respins, după divergență, recursul făcut de judecătorul-sindic al tribunalului Romanați în falimentul G. Ghizdăvescu, și de Gavril Ghizdăvescu, contra deciziunii Curței de apel din Craiova, secția II, cu No. 33 din 1909, dată în proces cu Frații Bernfeld și alții.

S'au ascultat: d-nii avocați B. Missir și C. I. Stoicescu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat M. I. Negrescu, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 848 din codul comercial, combinat cu art. 775 și următorii și rea interpretare.

«Curtea de apel din Craiova violează dispozițiunile art. 848 c. com., când, cu ocazia apelului în contra omologării unui concordat, discută cum trebuie făcută verificarea unei creanțe la masa falimentului și înlătură pe unul dintre creditorii, H. Moscuna, ca rău admis de judecătorul-sindic. Un creditor, odată admis la masa unui faliment, chiar provizoriu, are dreptul să ia parte la votarea concordatului cerut de falit. Odată concordatul votat de majoritatea cerută de lege și omologat de tribunal, orice variațiuni în numărul creditorilor și la suma creanțelor derivând din sentința arătată în art. 775 din codul comercial, adică atunci când unele creanțe au fost contestate la masa falimentului și au a se judeca de tribunal, nu pot avea influență asupra validității concordatului încheiat cu majoritatea creditorilor verificați chiar provizoriu.

«Curtea, discutând verificarea creanței lui H. Moscuna, cu ocazia apelului contra concordatului, violează art. 848 c. com., combinat cu art. 775 c. com., cari hotărâse că variațiunile în numărul creditorilor și suma creanțelor nu poate influența asupra validității concordatului, chiar când creanțele admise la verificare au fost contestate și sunt încă supuse judecății tribunalului».

Având în vedere că Curtea de apel, prin deciziunea sa, a anulat concordatul intervenit între falitul Gavril Ghizdăvescu și creditorii săi, pentru motivul că, la votarea acestui concordat, a luat parte ca creditor, între alții, și H. Moscuna, deși creanța acestuia fusese respinsă dela verificare, și fără ea creditorii aderenți nu mai prezintă trei pătrimi din totalitatea creanțelor verificate, condițiune care este cerută imperios de art. 848 din codul comercial;

Considerând că Curtea constată că judecătorul-sindic, la verificarea creanțelor, a respins cererea lui Moscuna de a fi admis ca creditor pentru suma de 1862 lei, pentru motivul că nu a prezentat originalul cambiei care dovedea existența creanței și pentru că din registrele falitului a constatat că creanța este a firmei Moscuna & Lempart, iar nu a lui Moscuna personal;

Că, în urmă, când creditorii verificați erau chemați pentru votarea concordatului, și când se amânase pentru noi adeziuni, creditorul Moscuna s'a prezentat din nou la judecătorul-sindic cu cerere de a i se verifica aceeași creanță care-i fusese respinsă; că, de data aceasta, judecătorul-sindic i-a admis-o, printr'o simplă rezoluție pusă pe petițiunea creditorului, fără să fie citat nici chiar falitul; că, astfel admis ca creditor, Moscuna a semnat îndată și dânsul concordatul și numai astfel falitul a obținut cele trei pătrimi din totalitatea creanțelor;

Considerând că, odată ce legea permite ca sentința tribunalului prin care s'a încuviințat omologarea concordatului, să fie atacată cu apel de creditorii cari nu au intervenit la votare, nu se poate tăgădui Curței de apel,

cum pretind recurenții, dreptul de a examina dacă concordatul s'a făcut cu observarea tuturor formelor prescrise de lege, dacă adică cei cari il au votat au fost numai creditorii ale căror creanțe au fost verificate ori admise provizoriu, cum cere art. 848 c. com., sau dacă, din contră, au luat parte la facerea lui și creditorii neverificați, cărora legea nu le acordă acest drept;

Considerând că Curtea a decis că creditorul Moscuna a votat concordatul fără să aibă acest drept, căci fiind respins dela verificare și procesul-verbal fiind închis, dânsul nu avea altă cale deschisă decât cea prevăzută de art. 774 din codul comercial, adică ca să se adreseze tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru rezolvarea contestațiilor; că, acest creditor nu mai putea să fie încăodată verificat nici în baza art. 780 cod. com., căci acest text de lege privește numai pe creditorii cari nu și-au declarat încă creanțele, iar nu și pe aceia cari s'au prezentat la verificare și cari fiind respinși nu mai au alt drept decât să atace procesul-verbal pe căile prescrise de lege, iar nu să ceară o nouă verificare;

Considerând că, judecând astfel, Curtea a interpretat exact și s'a conformat cu art. 772, 774 și 780 din codul comercial, și prin urmare verificarea cea de a doua făcută de sindic, fiind făcută fără competență și în contra legii, cu drept cuvânt Curtea a înlăturat-o și a decis că creditorul Moscuna nu avea dreptul să voteze concordatul;

Considerând că acest creditor n'a fost admis cu titlu provizoriu la pasivul falimentului. în baza art. 775 și 776 c. com., cum se afirmă prin motivul de casare, pentru ca să se poată susține că în această calitate ar fi avut dreptul să voteze concordatul propus de falit, el, din contră, este un creditor respins dela verificare, și care, prin urmare, nu putea să ia parte la votarea concordatului, astfel că art. 848 și 775 c. com. nefiind violate, motivul este neîntemeiat;

Considerând că din momentul ce creditorul Moscuna nu a avut dreptul să voteze, și fără dânsul concordatul trebuia anulat, este inutil a se mai examina cel de al doilea motiv de casare pentru ca să se știe dacă pe lângă acest creditor a mai fost și altul, anume Societatea de import și export care, Curtea constată că de asemenea, a votat fără ca creanța sa să fie întreagă verificată.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA II

Audiența dela 26 Noembrie 1909

Președința d-lui I. E. Dobrescu, președinte

St. St. Șendrea cu Alex. Mavru

APEL.— RENUNȚARE LA ACEST DREPT.— RECURS.— EXECUTAREA PĂRȚII CONDAMNATE DE BUNĂ VOE.— ART. 317 PR. CIVILĂ.
CAMERĂ ARBITRALĂ.— MEMBRII.— TRAGERE LA SORTI.— PROCES-VERBAL.— DACĂ TREBUE SEMNAT DE AMBII PREȘEDINȚI.— ART. 54 LEGEA BURSELOR.

CAMERĂ ARBITRALĂ.— MEMBRU.— LIPSĂ DELA ȘEDINȚĂ.— ALEGEREA UNUI ALT MEMBRU.— DACĂ TREBUE ÎNCHEIAT UN NOU PROCES-VERBAL.— ART. 55 DIN LEGEA BURSELOR ȘI 130 ȘI 132 ALIN. 2 DIN REGULAMENT.

Operațiuni de bursă.— MIJLOCITORI.— ART. 4 DIN LEGEA BURSELOR.

INSTANȚĂ DE FOND.— CLAUZELE CONTRACTULUI.— INTERPRETARE SUVERANĂ.— ART. 51 DIN LEGEA BURSELOR ȘI 118 DIN REGULAMENT.

1° Potrivit art. 317 din procedura civilă, renunțarea la dreptul de apel putând să rezulte și din executarea de bună voe a hotărârii supusă apelului, urmează că o asemenea decădere, ca să se poată invoca contra cuivă, trebuie să fie cert că executarea e rezultatul liberei voințe a aceluia ce execută, fără să fie influențată de amenințarea execuțiunei forțate.

Acest fine de neprimire ce rezultă din citatul articol, se poate invoca și atunci când e vorba de hotărâri supuse recursului, cu atât mai mult cuvânt cu cât acele hotărâri sunt executorii prin ele însăși și poate deci rezulta cu evidență că cel condamnat s'a executat din libera sa voință, iar nu ca să evite o executare forțată, pe care nu o putea preîntâmpina decât în anumite condițiuni.

2° Omisiunea semnăturii președintelui camerei de comerț alături de semnătura președintelui comitetului bursei în procesul-verbal de tragerea la sorti a arbitrilor, nu atrage nulitatea aceluia proces-verbal, întrucât din cuprinsul lui se constată că la tragerea la sorti au luat parte ambii președinți, al comitetului bursei și al camerei de comerț, semnătura nefiind cerută sub pedeapsă de nulitate.

3° Când un membru al camerei arbitrale nu se poate prezenta în ziua fixată pentru judecată și un alt membru va fi tras la sorti, este suficient ca această operațiune să fie arătată în corpul deciziei, fără a fi nevoie și de un proces-verbal deosebit, care să constate această operațiune.

4° Potrivit art. 4 din legea burselor, se consideră ca operațiune de bursă pe lângă vânzările și închirierile menționate în primul alineat al acestui articol și orice operațiuni făcute de mijlocitorii oficiali, iar litigiurile ce ar izvorî din asemenea operațiuni au a fi judecate conform art. 51 din aceeași lege de către camera arbitrală, afară dacă părțile nu au convenit altfel.

5° Instanța de fond e suverană în interpretarea clauzelor contractului, întrucât nu le denaturează. Astfel, camera arbitrală nu violează dispozițiunile art. 51 din legea burselor și 118 din regulament, prin care părțile sunt autorizate să convie ca să nu fie judecate de camera arbitrală, când din contractul intervenit constată contrariul că părțile au convenit ca litigiul să fie supus camerei arbitrale.

No. 73.— Respins, ca nefondat, recursul făcut de St.

St. Șendrea contra deciziunii camerei arbitrale a bursei din București, cu No. 84 din 1909, dată în proces cu Alex. Mavru.

S'au ascultat: d-l avocat M. Valerian, în desvoltarea motivelor de casare; d-nii avocați C. Wortman și C. C. Arion, în combateri.

Curtea,

Având în vedere recursul făcut de St. St. Șendrea în contra deciziunii camerei arbitrale a Bursei din București cu No. 84 din 23 Iunie 1909;

Având în vedere că intimatul opune un fine de neprimire a recursului întemeiat pe împrejurarea de fapt că recurentul a executat în mod voluntar deciziunea atacată cu recurs care, ca atare, n'ar mai fi susceptibilă de nici o cale de retractare;

Având în vedere că art. 317 pr. civ. prevede că renunțarea la dreptul de apel poate să rezulte și din executarea de bună-voie a hotărârei supusă apelului, de unde reese că, pentru ca o asemenea decădere să se poată invoca contra cuiva, trebuie să fie cert că executarea e rezultatul liberei voințe a aceluia ce execută, fără să fie influențată de amenințarea execuțiunii forțate;

Având în vedere că finele de neprimire prevăzut de acest articol se poate invoca și atunci când e vorba de o hotărâre supusă recursului, cum e cazul în specie, cu deosebire că, atunci când hotărârea ce se pretinde că s'a executat e supusă apelului, renunțarea se poate presupune mult mai ușor, pentru că apelul fiind prin el însuși suspensiv de executare, condamnatul poate să evite o executare forțată făcând apel; atunci însă, când e vorba de o hotărâre definitivă care, cum e în cazul de față, e executorie după cum pretinde art. 58 din legea burselor, trebuie să rezulte neîndoios din împrejurări de fapt că condamnatul din libera sa voință s'a executat, iar nu ca să evite o executare pe care n'o putea preîntâmpina decât în anume condițiuni;

Având în vedere că procesul-verbal cu No. 6808, cu data 1 Septembrie 1909, dresat de portărel cu ocaziunea executării deciziei supusă recursului, pe care intimatul se întemeiază ca să dovedească executarea voluntară, constată că St. St. Șendrea nu se găsea la moșia Ungureni, unde portărelul se transportase să facă executarea, ci în altă localitate, la Horghești, de unde a comunicat prin telefon portărelului că nu oprește ca Sigmund Fischer să-și ridice traversele;

Având în vedere că o asemenea constatare a declarațiunii debitorului n'are nici o valoare, pentru că art. 416 alin. IV pr. civ. arată modul cum trebuie să procedeze agentul judecătoresc când debitorul e față, să-i facă o somațiune verbală ca să plătească și să consemneze răspunsul lui în procesul-verbal, numai în cazul acesta se poate pune temeiul pe declarațiunile debitorului pentru cuvântul foarte simplu că fiind față poate să controleze dacă răspunsul său a fost trecut în procesul-verbal așa cum l-a dat și să-și facă rezervele sale, dacă găsește cu cale; când însă debitorul nu e de față, agentul judecătoresc n'are decât să facă celelalte constatări cerute de articolul menționat;

Având în vedere că nici din notificarea adresată de Șendrea lui Fischer, la 17 Octombrie 1909, nu reese că Șendrea ar fi avut intențiunea să execute voluntar, pentru că după ce Șendrea arată că nu a făcut nici o declarație că se supune deciziunii arbitrale, adaugă că nici

nu împiedică executarea; ori din aceste cuvinte rezultă tocmai că o execuțiune forțată se începuse și că dacă declară că nu se opune la executare, era că nu putea face altfel, pentru că prin deciziunea ce se execută era condamnat a plăti câte o sută lei pe fiecare zi de întârziere, așa că din toate aceste împrejurări de fapt rezultă că Șendrea departe a fi voit să execute, s'a lăsat a fi executat ca să evite plata unor daune cominatorii; că, așa dar, finele de neprimire e neîntemeiat și cată a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge finele de neprimire.

Asupra motivului I de casare:

«Rea constituire a camerei arbitrale, intrucât tragerea la sorti a membrilor care trebuia să o compună nu s'a făcut față de cei doi prezidenți, al comitetului bursei și al camerei de comerț, după cum cere art. 54 din legea burselor, și în al doilea rând, în ziua judecării lipsind unul din judecători, s'a tras la sorti un alt judecător fără ca recurentul să fi fost față, potrivit dispozițiunilor aceluiaș text de lege și fără să se fi făcut un deosebit procesul-verbal».

Având în vedere, în ce privește prima parte a acestui motiv, că, după art. 54 din legea burselor, tragerea la sorti a arbitrilor se face de președintele comitetului Bursei în prezența președintelui Camerei de comerț și a unui delegat al mijlocitorilor, după ce părțile au fost citate ca să asiste, constatându-se această operațiune printr'un proces-verbal semnat de ambii președinți și de secretar;

Având în vedere că, din procesul-verbal cu data 18 Iulie 1909, se constată în fapt, că tragerea la sorti s'a făcut chiar de președintele comitetului bursei, față fiind președintele camerei de comerț, delegatul mijlocitorilor, secretarul bursei, reclamantul S. Fischer și părătul St. St. Șendrea, recurentul de astăzi; că acest proces-verbal se vede semnat de toate părțile care au fost față, afară de președintele camerei de comerț;

Considerând că omisiunea semnăturii președintelui camerei de comerț în procesul-verbal, nu e o dovadă că dânsul n'a luat parte la tragerea la sorti, odată ce acest lucru e constatat prin semnătura tuturor celor ce au figurat la tragerea la sorti, printre cari se găsește și recurentul care a luat cunoștință de termenul de judecată; că semnătura nu e cerută de lege sub pedeapsă de nulitate, așa că e de ajuns să fie constant că au luat parte la tragerea la sorti ambii președinți, al comitetului bursei și al camerei de comerț;

Considerând că această dovadă reese și din deciziunea No. 84 din 1909, atăcată cu recurs, semnată de președintele camerei de comerț, care constată, înainte de deschiderea desbaterilor, că constituirea camerei arbitrale a fost făcută potrivit art. 54 legea burselor, constatare la care și recurentul a fost față fără să facă vre-o împotrivire, așa că prin tăcerea sa implicit a recunoscut că e bine constituită comisia de arbitri, și, în tot cazul, prin această tăcere, vițiul de procedură, dacă ar fi fost, e acoperit, așa că primul argument al acestui motiv de casare e neîntemeiat;

Având în vedere, relativ la partea a doua a acestui motiv, că, din deciziunea atăcată cu recurs, se constată

că în ziua de 23 Iunie 1909, fixată pentru judecată, lipsind unul din membrii trași la sorti, Hagi Tudorache, precum și supleanții I. Mandrea și G. Boambă, s'a tras la sorti, față cu părțile, un alt arbitru și a eșit P. Negreanu, cu care s'a complectat camera arbitrală;

Având în vedere că nici o dispozițiune din legea burselor nu se ocupă de cazul special când unul din membrii camerei arbitrale lipsește la ziua fixată pentru judecată, se găsesc însă în regulamentul burselor de comerț dispozițiuni cari se pot aplica prin analogie, astfel, când e vorba de recuzarea unui membru, art. 130 din regulamentul burselor prevede că atunci când recuzarea e admisă, președintele va procede imediat la tragerea la sorti a unui alt membru în fața părților prezente, și fără altă formalitate, iar membrul eșit la sorti va fi înștiințat să se prezinte chiar în aceea zi la judecată; că, în caz de lipsă din localitate a membrului eșit la sorti, tragerea se va repeta până la complectarea camerei; că, după art. 132 din acelaș regulament, în caz de boală sau moarte a unuia din membrii, în timpul de când a fost ales și până la judecată sau chiar în ziua de judecată, el va fi înlocuit prin altul tras la sorti după normele stabilite;

Considerând că atât din dispozițiunile art. 55 din legea burselor, care cere ca să se procedă la judecată chiar în ziua fixată, cât și din dispozițiunea art. 130 din regulament menționată, reese că oricare ar fi motivul pentru care un membru al camerei arbitrale nu s'ar putea prezenta în ziua fixată pentru judecată, se va trage la sorti un alt membru care va fi înștiințat să ia parte la judecată; că pentru această operațiune nici legea, nici regulamentul nu cere să se drezeze deosebit proces-verbal, dimpotrivă art. 132 alin. II din regulament prevede categoric că tragerea la sorti se face fără alte formalități în fața persoanelor prezente, așa că e de ajuns ca această operațiune să fie constatată în corpul deciziunii;

Considerând că, în specie, în deciziunea atacată cu recurs s'a prevăzut amănunțit motivul pentru care s'a tras la sorti un alt membru, modul tragerii la sorti, persoana eșită la sorti în prezența ambelor părți, așa că cerințele legii și regulamentului sunt pe deplin satisfăcute; că astfel fiind, camera arbitrală a fost constituită în mod legal, din toate punctele de vedere, și ca atare motivul de recurs urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Asupra motivului al II de recurs :

«Necompetința camerei arbitrale a judecă litigiul dintre recurent și intimat, întrucât din contractul intervenit între dânsii nu reese că a avut loc o vânzare așa cum cere art. 1, 4 și 51 din legea burselor și întrucât afacerea nu s'a făcut la bursă nici n'a intervenit un mijlocitor între părți».

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 4 din legea burselor, se consideră ca operațiune de bursă, pe lângă vânzările și închirierile menționate în primul alineat al acestui art. în care intră vânzarea a tot felul de produse ale solului și orice operațiuni făcute de mijlocitori oficiali ;

Că, după art. 51 din aceeași lege, litigiurile isvorând din operațiuni de bursă se judecă de camera arbitrală dacă părțile nu vor fi convenit altfel ;

Având în vedere că deciziunea supusă recursului constată în fapt că Al. Mavru care cumpărase dela St. St. Șendrea o pădure spre exploatare, împărțită în șase parchete, vinde la rândul său lui Sigmund Fischer toți trunchiile ce vor eși din copacii de ștejar care vor avea anume dimensiuni, cu condițiune ca plata a patru parchete să se facă lui St. St. Șendrea, care a luat și el parte la contract, consimțind la toate clauzele fără nici o rezervă că acest contract a fost făcut printr'un mijlocitor oficial de mărfuri de pe lângă bursa din București și cotelat la bursă la 17 Noembrie 1909, după cum camera arbitrală a constatat din viza pusă de mijlocitor pe contractul semnat de Fischer, Șendrea și Mavru ;

Considerând că St. St. Șendrea a căutat la instanța de fond ca să poată obține declinatorul de competență, să declare în falș borderoul mijlocitorului de schimb, în cursul desbaterilor însă, renunțând la acest mijloc de apărare, rămâne bine stabilit că operațiunea e făcută de un mijlocitor oficial, și ca atare e o operațiune de bursă potrivit art. 4 alin. II din legea burselor de competența camerei arbitrale potrivit art. 51 din lege ;

Considerând că, afară de aceasta, contractul care a dat naștere litigiului dintre părți nu e de natură a nu putea fi supus jurisdicției camerei arbitrale, pentru că art. 4 din legea burselor, arată cari sunt principalele operațiuni ce se pot trata la bursă, fără să fie limitativ ;

Că din acest text nu reese, după cum susține recurentul, că numai vânzările de mărfuri și închirierile sunt afacerile de care se poate trata la bursă, ci și altfel de tranzacțiuni ;

Considerând că la vânzarea făcută de Mavru lui Fischer, Șendrea dedea consimțământul pentru că avea interes să-și asigure plata la patru parchete, plată pe care a și primit-o după cum constată instanța de fond; că, în schimb, era obligat să lase pe Fischer să ridice trunchiile sau traversele ce achitase ; că odată ce Fischer își îndeplinesc obligațiunea pe care putea fi constrâns pe această cale a o îndeplini, tot asemenea Șendrea putea fi acționat pe aceeași cale, cu atât mai mult că Șendrea nu cere decât executarea convențiunii, rezervându-și dreptul a cere daune pe altă cale pentru piedica adusă la executarea contractului ; că dar camera arbitrală, cu drept cuvânt s'a declarat competente și motivul de recurs cată a fi respins ca neîntemeiat.

Asupra motivului al III de recurs :

«Violarea art. 51 din legea burselor, art. 118 din regulament și art. 341 și 342 pr. civ. întrucât camera constatănd că printr'o clauză expresă părțile de bună voie s'au supus jurisdicției camerei arbitrale, aceasta ar echivala cu un act de arbitragiu, ceace ar face camera arbitrală competentă a judeca această afacere, chiar dacă specia dedusă în judecată nu e de competența ei».

Având în vedere că, prin deciziunea supusă recursului,

camera arbitrală examinează declinatoriul de competență propus de Șendrea, găsește, între alte argumente, că din clauza înserată la finele contractului prin care părțile își iau angajamentul ca orice diferend se va ivi între ele să-l supună judecății bursei din București, au înțeles că e vorba de o operațiune de bursă; că dar departe de a privi această stipulațiune ca o clauză compromisorie, camera arbitrală n'a făcut decât să interprete care a fost intenția părților când au înserat-o în contract și a tras de aci argumentul că dela încheierea contractului părțile au privit afacerea ca o operațiune de bursă, de competența camerei arbitrale;

Considerând că instanța de fond e suverană în interpretarea clauzelor contractului întrucât nu le denaturează; ori, în specie, de oarece art. 51 din legea burselor și 118 din regulament autoriză pe părți să convie înscris ca să nu fie judecate de camera arbitrală, chiar când litigiul isvorăște din operațiuni de bursă, și de oarece, contractul conține o clauză care tocmai supunea litigiul camerei arbitrale, acesta a putut, examinând toate împrejurările de fapt, să interpreteze această clauză și să tragă consecințele ce se degajează dintr'ansa fără a o denatura și fără a viola textele de lege menționate;

Că dar și acest ultim motiv e nefondat și cată a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier St. Miculescu, respinge.

Semnați: I. G. Dobrescu, M. Vidrașcu, St. Miculescu,
G. Buzdugan, I. Baștea.

TRIBUNALUL IAȘI, SECȚIUNEA I

Audiența dela 14 Decembrie 1909

Președinta d-lui Gr. Dimitrescu, judecător-unic

A. Mărculescu cu Efrem Mazlâm,

consiliu judiciar al lui Rosetti-Roznovanu, și Adela Kogălniceanu

CONSILIU JUDICIAR.— PRODIG.— ASISTENȚĂ ÎNAINTEA JUSTITIEI.— ART. 458 DIN CODUL CIVIL.

POPRIRE.— PENSIUNE ALIMENTARĂ.— CREANȚĂ.— DACĂ POATE FI URMĂRITĂ ȘI POPRITĂ.— ART. 408 DIN PROCEDURA CIVILĂ.

1° Consiliul judiciar este un simplu asistent al prodigului pe care nu-l reprezintă, și deci, în principiu nu are calitatea de a porni singur acțiune în justiție în interesul acestuia. Când însă e vorba de acțiuni îndreptate contra prodigului, consiliul are dreptul de a stă în instanță, chiar dacă acela pe care e menit a-l asista, deși regulat citat, nu se prezintă, precum trebuie a i se recunoaște și dreptul de a pune concluziuni pentru a-și arăta vederile sale și a apăra pe prodig, chiar în lipsa acestuia și contra voinței lui.

2° Creanțele derivând din pensiuni alimentare, nu pot fi urmărite și poprite, întrucât, potrivit art. 408 din procedura civilă, ele sunt scoase din gajul creditorilor ordinari.

S'au prezentat: creditorul popritor A. Mărculescu, asistat de d-l avocat I. Liatriș; d-l avocat Efrem Mazlâm, ca consilier judiciar al debitorului Rosetti Roznovanu; d-na Adela Kogălniceanu, terțiu poprit, lipsind debitorul Gh. Rosetti-Roznovanu.

D-l avocat Efrem Mazlâm cere a i se da cuvântul pentru a apăra interesele lui G. Rosetti-Roznovanu, ca consilier judiciar al său.

Tribunalul,

Văzând că consilierul judiciar este un simplu asistent al prodigului pe care nu-l reprezintă, și deci, în principiu, nu are calitatea de a acționa singur în justiție în interesul aceluia;

Considerând însă că, atunci când e vorba de acțiuni intentate în contra prodigului, trebuie recunoscut consiliului dreptul de a stă în instanță, când cel pe care e menit a-l asista, deși regulat citat, nu se prezintă, precum îi trebuie recunoscut și dreptul de a pune concluziuni pentru a-și arăta vederile sale și a apăra pe prodig, chiar în lipsa acestuia sau contra voinței lui.

Pentru aceste motive, de acord cu concluziunile misterului public, acordă cuvântul consiliului judiciar.

În urma cărora, ascultând concluziile părților și delibărând, constată că A. Mărculescu face poprire în mâinile d-nei Adela Kogălniceanu pentru orce sume d-sa ar avea să dea lui G. Rosetti-Roznovanu, fiul său, până la concurența sumei de 15.000 lei capital și 43.200 lei procente, ce acesta datorește celui dintâi în baza actului autentificat de tribunalul Ilfov secția de notariat sub No. 88 din 1893, investit cu formula executorie la No. 164 din 1894 de acelaș tribunal. Astăzi creditorul popritor cere validarea poprirei, și pentru a dovedi că terțiu poprit, în speța d-na Adela Kogălniceanu, este debitoarea debitorului său, se servește de două acte și de răspunsul acesteia la interogator. Din aceste dovezi rezultă: 1) că între d-na Kogălniceanu și Gh. Rosetti-Roznovanu, a intervenit o convenție prin care cea dintâi se obligă a plăti fiului său, 27000 lei anual cu titlu de alimente (dosarul No. 1859 din 1908 pag. 26 și răspunsul la interogator din ședința de azi); 2) că între aceleaș persoane ar fi intervenit o tranzacție intitulată act de ratificare și confirmare autentificată de tribunalul Iași secția III la No. 1063 din 1909 din care rezultă că debitorul de astăzi a devenit creditorul mamei sale; 3) că d-na Kogălniceanu anterior ordonanței de poprire ar fi dat fiului său o sumă de 6000 lei.

Din toate acestea, nu reese însă că d-na Kogălniceanu, terțiu poprit, datora ceva în momentul poprirei pentru a putea fi obligată de atunci înainte să plătească creditorului popritor în locul debitorului poprit. În adevăr:

1) Suma de 6000 lei ce d-na Kogălniceanu recunoaște a fi plătit fiului său în luna Mai trecut, a fost dată de bună voie, nu în executarea vre-unei obligațiuni, așa după cum rezultă din interogatorul d-nei Kogălniceanu, singura probă ce s'a făcut. Or, pentru ca să se poată face o poprire în mâinile cuiva, trebuie ca acea persoană să fie ținută în legăturile unui raport obligatoriu, trebuie să existe în sarcina sa o obligațiune civilă pe care, în loc să o execute față de creditorul său inițial, va fi prin hotărârea de validare ținută să o execute față de cre-

ditorul popritor; trebuie ca debitorul poprit să aibă o creanță care în virtutea transfertului judiciar operat prin poprire să treacă asupra creditorului popritor. Mai poate însă fi vorba de poprire, mai poate fi obligat terțiul poprit, să se execute față de creditorul popritor atunci când el nu era ținut să se execute față de debitorul popritor, creditorul său inițial? Evident că nu. D-na Kogălniceanu nu poate fi obligată a plăti creditorului popritor, debitorul poprit nu avea în contra sa o creanță care să poată fi astăzi urmărită de creditori.

2) În ce privește transacția, având în vedere că din transacția prezentată nu se constată cu nimic că Gh. Roznovanu dobândește un drept de creanță contra mamei sale; și că numai din caracterul juridic al contractului de tranzacție, nu se poate presupune în mod necesar că un drept de creanță ia naștere în favoarea lui Gh. Roznovanu, de oarece contractele de asemenea natură pot regula raporturile cele mai variate, așa că urmează a se cerceta numai ceace în speță rezultă din actul intervenit. Or, în speță, nu se vede vreo creanță născând în favoarea lui Roznovanu din tranzacția prezentată. De altfel, s'ar mai putea discuta dacă actul prezentat este o adevărată tranzacție, întrucât din citirea lui se pare că el se referă la un act anterior intervenit între părți, pe care are aerul a-l confirma numai fără a introduce nici un element nou.

3) În sfârșit, convenția prin care d-na Kogălniceanu și-a luat angajamentul a plăti fiului său 27000 lei anual ca alimente, iarăș nu se poate zice că constată în sarcina d-nei Kogălniceanu existența unei obligațiuni, care să poată forma baza unei popriri. Mai întâi, această convenție nu este fermă și definitivă.

Se știe în adevăr că convențiunea relativă la pensiunea alimentară, nu are acel caracter irevocabil și definitiv pe care îl are orice convenție, și una din părți poate oricând cere reducerea sau augumentarea ei, poate refuza de a o executa, sub pretext că o schimbare în starea materială a uneia din părți ar necesita modificarea ei. Dar chiar presupunând că o asemenea convenție nu s'ar fi modificat întru nimic, — că există în aceiași termeni și întindere, atât azi ca și în momentul popriri și — acel al alcătuirii ei, întrucât nici una din părți nu o contestă, ei bine, creanța ce rezultă dintr'ansa în favoarea debitorului urmărit nu poate fi urmărită, de oarece e vorba de o creanță de alimente care conform art. 408 pr. civ. e scoasă din gajul creditorilor ordinari.

Pentru a înlătura în parte dispozițiunile acestui articol, cel puțin pentru o parte din sumă, creditorul popritor pretinde ca tribunalul în orice caz să aprecieze și să constate că nu toată suma de 27000 lei ce debitorul primește ca alimente e necesară pentru acest scop; că chiar având în vedere situația materială a părților și rangul lor social, tot ar mai rămâne loc din cele 27000

lei să se scadă câteva mii pe fiecare an care să se pună la dispoziția creditorilor.

Aceasta însă nu se poate pentru două motive. Mai întâi, odată ce pensiunea alimentară a fost fixată de părți prin convenție, rolul tribunalului care să vie și să aprecieze că nu atât cât au zis părțile, ci atât cât zice dânsul că e necesar pentru întreținerea celui ce primește alimente, nu poate fi prea bine justificat. Și al doilea, admitând chiar că suma ce d-na Kogălniceanu plătește fiului său anual, ar întrece necesitățile de trai ale acestuia, totuș acest surplus nu poate fi urmărit de creditori.

În adevăr, în această ipoteză, trebuie recunoscut că, din întreaga sumă, o parte (acea recunoscută de tribunal ca necesară cu adevărat pentru ceiace se chiamă alimente) se datorește în executarea unei obligațiuni civile, ce apasă asupra mamei care are mijloace de a întreține pe fiul său. Această sumă e datorată, ea formează pentru debitorul urmărit de azi o creanță, fără îndoială. Dar această creanță, după cum am zis mai sus, nu se poate urmări de creditori conform art. 408 pr. civ. Cealaltă parte, acel surplus, care nu mai reprezintă alimente, nu mai e datorat în executarea unei obligațiuni, este efectul unei bune-voințe, este satisfacerea unei dorințe de a face agreabilă viața fiului său, pe care d-na Kogălniceanu și-o poate perfect permite, dar la care dânsa nu e ținută. Această sumă nu e deci datorată, Gh. Rosetti-Roznovanu, debitorul urmărit, nu se poate zice că are o creanță, creditorii săi nu o pot urmări, nu pot cere tribunalului să oblige pe d-na Kogălniceanu să o plătească lor, în loc de a o plăti lui Roznovanu, fiindcă d-na Kogălniceanu este îndrituită a răspunde: nu mă puteți condamna să plătesc, de oarece nu datoresc nimic fiului meu, îi datoresc pensia alimentară pe care nu o puteți urmări, restul îl dau dacă vreau, dacă nu, nu-l dau nici fiului meu, și cu atât mai mult nici d-v. creditorilor. Trebuie deci făcut acelaș raționament făcut mai sus pentru suma de 6000 lei.

Întrucât prin urmare, din toate dovezile administrate nu rezultă că terțiul poprit datorește debitorului poprit vre-o altă sumă afară de pensiunea alimentară ce nu se poate urmări.

Pentru aceste motive, invalidează poprirea.

Semnat, Grigore Dimitrescu.

NECROLOG

Din Iași ne-a sosit trista veste a morții lui Emil Lepădatu, președintele secțiunii comerciale a tribunalului din a doua capitală.

Magistrat distins, devotat misiunii sale, el ajunsese la funcțiunea ce ocupă numai prin meritele lui. În vârstă numai de 39 ani, moartea lui prematură este o pierdere dureroasă, care lasă în urma ei regrete sincere și unanime.